

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/83/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117206637
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8117206637.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: P. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. M. XXX/X G., zast. Občianske združenie Právna pomoc poškodeným, so sídlom Janka Kráľa 12, Lipany, IČO: 50 951 947, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia 1.380,56 Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 16Csp/73/2017-113 zo dňa 21.03.2019 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.380,56 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
2. Vyslovil, že žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznáva.
3. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 3 ods. 1; 40 ods. 1; 44 ods. 1, 2; 52 ods. 1 až 4; 53 ods. 2, 3; 54 ods. 1, 2; 107 ods. 1, 2; 451 ods. 1, 2; 456 Občianskeho zákonníka /ďalej OZ/, §§ 2 písm. a); 3 ods. 1, 2; 4 ods. 1, 2 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.
4. Konštatoval, že v predmetnej spotrebiteľskej zmluve absentuje zrozumiteľné uvedenie RPMN, pričom uvedené tiež spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť tohto úveru. Výška RPMN bola iná v návrhu na uzavretie zmluvy zo strany žalovaného (100,53 %) a iná v akceptácii žalobcom (88,40 %). Je pritom bezvýznamné, že ide o zmenu pre spotrebiteľa výhodnú, keďže rozhodujúci je záver o tom, či vznikla platná dohoda o RPMN. S poukazom na ustanovenie § 44 ods. 2 vetu prvú OZ v dôsledku tejto zmeny RPMN je potrebné vyjadrenie žalovaného v zmluve považovať za nový návrh, ktorý by však žalobca musel písomne akceptovať, k čomu však nepochybne nedošlo. Neplatné dojednanie RPMN spôsobuje absenciu tejto povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.
5. Uzavretú zmluvu o revolvingovom úvere súd prvej inštancie považoval za zmluvu spotrebiteľskú, keďže žalovaný ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úver žalobcovi ako fyzickej osobe, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Z formy a obsahu zmlúv je zrejmé, že sa jedná o tzv. „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára mal žalovaný už pripravený a dopisoval do nich iba konkrétne údaje týkajúce sa žalobcu, ktorý obsah zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť, ani neovplyvnil. Spotrebiteľská zmluva nesmie

obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Nakoľko ide bezpochyby i zmluvu spotrebiteľskú, nedôvodná bola námietka žalovaného vo vzťahu k miestnej nepríslušnosti.

6. Súd prvej inštancie považoval za dôvodný návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia z predmetného úveru. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v ust. § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a medzi nimi pod písm. g) je ročná percentuálna miera nákladov.

7. K výške bezdôvodného obohatenia súd prvej inštancie konštatoval, že suma 1.380,56 Eur predstavuje rozdiel medzi sumou, ktorú žalobca zaplatil žalovanému a výškou skutočne poskytnutého úveru (3.040,56 Eur - 1.660 Eur).

8. Pri bezdôvodnom obohatení musí súd prihliadať v zmysle ust. § 107 ods. 1 a 2 OZ tak na uplynutie subjektívnej lehoty (dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil) ako aj objektívnej lehoty (tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, desať rokov odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo). Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu lehotu, žalovaný ako nebankový subjekt dlhodobo poskytujúci úvery (vrátane úverov spotrebiteľských) vo veľkom rozsahu má povinnosť poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Zmluvy o spotrebiteľských úveroch uzatváraných žalovaným (vrátane predmetnej zmluvy o úvere) sú formulované žalovaným ako dodávateľom, a preto žalovaný zodpovedá za ich obsah a za to, aby boli v súlade s kogentnými ustanoveniami právnych predpisov. Súd prvej inštancie tak námietku premlčania vznesenú žalovaným vyhodnotil ako nedôvodnú.

9. Objektívna premlčacia lehota plynie od vzniku bezdôvodného obohatenia t.j. v danom prípade od úhrady žalobcu žalovanému. Podľa súdu prvej inštancie v danom prípade je potrebné vychádzať z desaťročnej premlčacej lehoty. Žalovaný má totiž v predmete činnosti poskytovanie úverov, a preto sa vyžaduje, aby dodržiaval príslušné právne normy vzťahujúce sa na ich poskytovanie. Žalovaný preto minimálne musel byť uzrozumený s tým, že pokiaľ v úverovej zmluve neuviedol obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, musel si byť vedomý toho, že ide o spotrebiteľa a nebude môcť od žalobcu žiadať úroky a iné poplatky a pre prípad, že to tak urobí, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzrozumený. Minimálne teda na jeho strane išlo o nepriamy úmysel získať majetkový prospech. Keďže posledné úhrady boli vykonané v roku 2010, desaťročná premlčacia lehota uplynie až v r. 2020. Právny názor o desaťročnej premlčacej lehote bol vyslovený už vo viacerých súdnych rozhodnutiach. S uvedenými závermi sa stotožnil aj súd odvolací.

10. Následne sa súd prvej inštancie súc viazaný právnym názorom odvolacieho súdu musel zaoberať aj námietkou premlčania vo vzťahu k subjektívnej premlčacej lehote, pričom konštatoval, že z písomného podania doručeného súdu prvej inštancie žalobcom dňa 25.02.2019 vyplýva, že žalobca sa dozvedel o porušení jeho práv v polovici januára 2017 (čo nebolo relevantným spôsobom spochybnené), pričom žaloba bola na súd podaná 10.03.2017, teda v žiadnom prípade nedošlo k uplynutiu subjektívnej premlčacej doby, ako to namietal žalovaný.

11. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie právne podľa ust. § 255 ods.1 CSP. Konštatoval, že žalobca bol v konaní proti žalovanému plne úspešný, avšak žiadne trovy nežiadal, žalovaný nebol v konaní úspešný, preto súd rozhodol tak, že žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

12. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. V odvolaní uviedol, že napáda postup súdu prvej inštancie a závery, ktorými vyhodnotil uplatnenú námietku premlčania. V konaní nebola dokázaná žiadna skutočnosť o tom, že k bezdôvodnému obohateniu došlo a že k nemu došlo úmyselne. Súd prvej inštancie nesprávne posúdil uplatnenú námietku premlčania, kedy bez toho, aby boli vykonané v konaní akékoľvek dôkazy a zistené právne relevantné skutočnosti uviedol, že žalovaný sa úmyselne bezdôvodne obohatil. Existencia úmyslu bezdôvodne sa obohatiť sa nemôže prezumovať, ale musí byť dokázaná. Vyplýva to aj z toho, že ustanovenie o 10 - ročnej premlčacej lehote je výnimkou zo všeobecného pravidla o 3-ročnej objektívnej lehote, čiže pre uplatnenie takejto dlhšej lehoty je potrebné vychádzať z reštriktívnosti právnej úpravy. Musia byť dokázané jednoznačné okolnosti svedčiacie o úmysle sa obohatiť, čo v tomto konaní dokázané nebolo. Podľa záveru Najvyššieho

súdu SR sp.zn. 1Cdo 238/2017, samotný fakt, že nebankový subjekt poskytujúci úver spotrebiteľovi je v postavení profesionálneho podnikateľa nemôže bez ďalšieho zakladať úmysel tohto nebankového subjektu bezdôvodne sa obohatiť na úkor spotrebiteľa. Okrem všeobecných a s vecou nesúvisiacich záverov súdu prvej inštancie nie je z rozsudku zistiteľné, na základe akých skutkových okolností, ktoré boli v konaní dokázané, mal súd prvej inštancie ustálené, že žalovaný v roku 2007 konal v úmysle získať bezdôvodné obohatenie. Súd prvej inštancie nekonkretizuje, na základe akých skutkových okolností a dôkazov je preukázaný úmysel žalovaného.

13 Žalovaný v odvolaní poukázal na viaceré rozhodnutia súdov a ďalej namietal, že napáda aj závery súdu prvej inštancie o tom, že nedošlo k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere, pretože medzi návrhom na uzavretie zmluvy a prijatím sú rozdiely v údajoch RPMN. Žalovaný tvrdí, že uvedené hodnotenie súdu a jeho právne posúdenie odporuje zákonu. Všeobecne platí, že na to, aby nejaká zmluva vznikla, musí mať obligatórne náležitosti ustanovené právnym poriadkom. Ak tieto dodržané nie sú, potom nedochádza k vzniku zmluvy. Ak však ide o iné ako obligatórne náležitosti (t.j. fakultatívne), potom absencia takýchto fakultatívnych dojednaní (či už pre ich neplatnosť, nedojednanie a pod.) má za následok len to, že takéto dojednania nie sú platné. Ich nedodržanie ale nemá za následok nevzniknutie zmluvy. Určenie podstatných zložiek právneho úkonu pre úverovú zmluvu vyplýva z § 493 Obchodného zákonníka. Podľa uvedeného ustanovenia Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Podstatnými náležitosťami zmluvy je dohoda o úvere, záväzok tieto prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Z toho vyplýva, že pre vznik úverovej zmluvy primárne žiadna dohoda o RPMN (aj keby bola reálne možná pozn.) nie je potrebná; napokon z § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. vyplýva, že ak zmluva neobsahuje RPMN, potom zmluva nie je neplatná. V konaní pred súdom prvej inštancie neboli dokázané žiadne skutočnosti, v zmysle ktorých by súd mohol dospieť ku korektnému záveru o neuzavretí zmluvy. Rozhodnutie súdu je založené na závere o neuzavretí zmluvy pre náležitosť, na ktorej sa strany pre vznik zmluvy nikdy dohodnúť nemusia a súčasne, na ktorej sa ani dohodnúť nemôžu. To, že RPMN sa dohodnúť objektívne nedá (nedá sa teda navrhnúť, akceptovať a pod.) vyplýva v prvom rade z právnej úpravy a tiež aj zo súdnej praxe. Zákon č. 258/2001 Z.z. a ani iný právny predpis neurčujú, že údaj o „RPMN“ bude dohodnutý. Ak súd prvej inštancie uviedol, že tento údaj medzi stranami dohodnutý nebol, potom by v prvom rade mal zdôvodniť, že tento údaj sa dá dohodnúť. Toto v napádanom rozsudku chýba úplne. Ak má byť údaj o RPMN určený tak, že je vypočítaný na základe údajov platných v čase uzavretia zmluvy, potom to znamená, že pri jeho určení sa vychádza z údajov jestvujúcich v danom čase. Medzi tieto údaje (viď príloha č. 1 k zákonu č. 258/2001 Z.z.) patrí aj dátum prvého čerpania úveru (ktorý je známy v čase uzavretia zmluvy, nie v čase kedy sa podáva žiadosť o poskytnutie úveru). Zákonná úprava určenia RPMN teda nielen svojím textom (v podobe spojenia „vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere“), ale aj spôsobom jeho určenia vychádza z toho, že nejde o údaj dohodnutý, ale určený presne stanoveným spôsobom. Ak by žalovaný neurčil údaj RPMN schváleného úveru postupom podľa zákona č. 258/2001 Z.z., teda by tento údaj neurčil výpočtom podľa vzorca stanoveného zákonom v čase uzavretia zmluvy, ale by uviedol hodnotu zhodnú s „predpokladanou RPMN“ uvedenou v bode 5 každej zmluvy, potom by porušil zákona č. 258/2001 Z.z. Porušenie by práve vyplývalo z toho, že by uviedol rovnakú RPMN ako údajne „navrhol“ žalobca v oboch zmluvných vzťahoch. Pretože v takom prípade by takto určená RPMN nebola vypočítanou podľa zákona č. 258/2001 Z.z. Z napádaného rozsudku nie je zrejme ani to, na základe čoho súd prvej inštancie dospel k záveru o tom, že žalobca vlastne navrhol údaj o RPMN. Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru žiadny návrh RPMN neobsahuje, uvádza sa v nej len údaj o predpokladanej RPMN. Otázka „dohody“ o RPMN nebola zo strany súdu ani len posúdená v tom smere, či zákonná úprava takúto dohodu pozná a predpokladá. Súd prvej inštancie nesprávne posúdil otázku vzniku zmluvných vzťahov. Ak teda súd prvej inštancie dospel k tomu, že k neuzavretiu zmluvy došlo z dôvodu rozdielných údajov RPMN, potom ide o nesprávny a nezákonný záver. Údaj RPMN bol uvedený do každej zmluvy v čase jej uzavretia, tak ako to vyžaduje zákonná úprava. Táto skutočnosť teda nie je zákonným dôvodom preto, aby súd mohol žalobe vyhovieť. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že úver podľa zmluvy by sa považoval za bezúročný a bez poplatkov, pretože v ňom chýba údaj o RPMN. Tento záver odporuje vykonanému dokazovaniu, pretože súd prvej inštancie údaj o RPMN uvedený v zmluve viackrát uvádza. V priebehu konania žalovaný predkladal výpočet tohto údaja. Vzhľadom na to je potom nepreskúmateľné, na základe čoho súd prvej inštancie dospel k záveru o neuvedení údaja RPMN v zmluve, aké dôkazy v tomto smere vykonal a aké skutkové závery zistil. Na základe uvedeného žalovaný žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok v celom rozsahu a žalobu

zamietol, eventuálne vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň si žalovaný uplatnil nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní.

14 K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Vo vyjadrení uviedol, že dostatočne preukázal úmyselné konanie žalovaného. Už od roku 2003 poskytuje úvery a pôžičky z vlastných zdrojov a ako podnikateľ by mal v dostatočnej miere poznať a dodržiavať platné právne predpisy, ktoré upravujú jeho činnosť. V zmysle ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko - právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. V prípade bezdôvodného obohatenia môže ísť o obohatenie nedbanlivostné alebo úmyselné. V prejednávacom prípade ide podľa názoru žalobcu o úmyselné bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, čo odôvodnil tým, že z výpisu z obchodného registra vyplýva, od ktorého dátumu žalovaný aktívne podniká v oblasti poskytovania úverov. Zmluvu o úvere je nutné hodnotiť ako bezúročnú a bez poplatkov vzhľadom na chýbajúci údaj o termíne konečnej splatnosti úveru, pre nesprávne uvedený údaj o výške RPMN. Zároveň ustanovenia o požadovanej odplate za poskytnutie služby je nutné hodnotiť pre ich výšku, ktorá je v rozpore so zákonom a dobrými mravmi ako neplatné. Vzhľadom na uvedené skutočnosti nemal žalovaný právny nárok na prijatie odplaty za poskytnutý úver od žalobcu, ale len na prijatie výšky finančného plnenia zodpovedajúceho výške poskytnutého úveru. Vo zvyšnej časti došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. Osobitné premlčacie doby majú objektívny charakter a sú v trvaní od jedného roka do desiatich rokov. V prípade náhrady škody a z bezdôvodného obohatenia sa okrem objektívnej lehoty uplatňuje aj osobitná subjektívna premlčacia doba. Najdlhšia je premlčacia doba v trvaní desiatich rokov. Takáto premlčacia doba platí pre premlčanie: práva na náhradu škody a vydanie bezdôvodného obohatenia za predpokladu, že škoda bola spôsobená a bezdôvodné obohatenie vzniklo úmyselne. Žalovaný predformulovanou zmluvou a jej prílohami, ktoré spotrebiteľ nemôže ovplyvniť, dlhodobo poskytoval pôžičky s presne stanoveným cieľom, a to ziskom. Z tohto dôvodu tu nie je potrebné preukazovať jeho úmysel, lebo ten je dostatočne preukázaný, len je potrebné podotknúť, že jeho konanie je dlhodobo úmyselne v rozpore s dobrými mravmi, a preto sa tu uplatní premlčacia doba v trvaní desať rokov. Na základe uvedeného mal tak žalobca naďalej zato, že jeho nárok je oprávnený a žiadal, by odvolací súd rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1 380,56 Eur spolu s 8 % úrokom z omeškania, a to od dátumu podania žaloby, a to do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Teda, aby rozsudok potvrdil.

15 K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Uviedol, že na svojich doterajších vyjadreniach trvá v celom rozsahu a súčasne k ďalším sporným skutočnostiam konštatoval, že právna úprava premlčacej doby je uvedená v § 107 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník. Podľa komentárovej literatúry „V desaťročnej premlčacej doby sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Úmysel (či už priamy alebo nepriamy) musí smerovať k bezdôvodnému obohateniu a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Nestačilo by teda, kedy povinný získal bezdôvodné obohatenie neúmyselne a potom by si ho úmyselne ponechal“ (Vojčík, P. : Občiansky zákonník - komentár. IURA Edition. 2009). Pokiaľ by mala byť v posudzovanom prípade aplikovaná desaťročná premlčacia doba stanovená lehota, ako tvrdí žalobca, v § 107 ods. 2 OZ pre prípad získania úmyselného bezdôvodného obohatenia, bolo by preto nutné preukázať existenciu vedomosti žalovaného o tom, že existuje skutočnosť, od ktorej odvodzuje vznik a existenciu bezdôvodného obohatenia. Existencia úmyslu získať bezdôvodného obohatenia nie je daná s eventualitou, že by bezdôvodné obohatenie mohlo vzniknúť. Žalobca v podanom odvolaní neuviedol a ani nepreukázal jedinú skutočnosť o vedomosti žalovaného o tom, že by mal získať úmyselne bezdôvodné obohatenie. Prieči sa akejkolvek dokázanej skutočnosti či všeobecnému chápaniu, aby žalovaný mal konať s úmyslom porušiť právne predpisy, a týmto porušením získať bezdôvodné obohatenie. Je nereálne tvrdenie žalobcu, že žalovaný ak chcel dosiahnuť najvyšší zisk, tak musel vedieť, že musí porušiť právne predpisy. Ide skôr o umelo konštruované tvrdenie, nemajúce oporu v nejakej dokázanej skutočnosti a zameranú na to „zhojenie“ zmeškanej lehoty pre podanie žaloby. Žalovaný opätovne poukázal na rozhodnutia súdov a ďalej uviedol, že trvá na tom, aby odvolací súd žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol a žalobcu zaviazal k povinnosti úhrady trov právneho zastúpenia žalovaného v celom rozsahu.

16 K tomuto vyjadreniu žalovaného k vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalobca. Vo vyjadrení uviedol, že v prípade bezdôvodného obohatenia môže ísť o obohatenie nedbanlivostné alebo úmyselné. V prejednávacom prípade ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného. Z výpisu z obchodného registra vyplýva, od ktorého dátumu žalovaný aktívne podniká v oblasti poskytovania úverov. Objektívnu premlčaciu lehotu upravuje ustanovenie § 107 odsek 2 Občianskeho zákonníka nasledovne: Preukázaním úmyslu, že sa žalovaný bezdôvodne obohatil sa tak predĺži premlčacia lehota na získanie bezdôvodného obohatenia až na 10 rokov. Úmysel nie je pojmom civilnoprávnym a žiadny súkromnoprávny predpis ho nedefinuje. Z tohto dôvodu je nutné subsidiárne použiť definíciu úmyslu pre trestné právo a jeho definícia je obsiahnutá v ustanovení §15 Trestného zákona. Toto ustanovenie teda určuje, že vôľovou zložkou žalovaného je, že chcel konať protizákonne - získať majetkový prospech. Otázka vedomostnej zložky (či aj vedel, že tak bude konať) nie je v uvedenom ustanovení riešená, lebo sa predpokladá, že ak žalovaný chce konať protizákonne a mal by konať s odbornou starostlivosťou, musí vedieť, že jeho konanie bude protizákonné. Žalovaný neprimerané úroky dlhodobo používa a musel o tom vedieť, lebo ako veriteľ musí pracovať z odbornou starostlivosťou, rešpektovať právne predpisy a v ich medziach podnikáť. Ak žalovaný chcel dosiahnuť čo najväčší zisk, musel vedieť, že ak ho chce dosiahnuť, musí porušiť ustanovenie vymenovaných predpisov, ktoré mal ovládať, dodržiavať a v ich medziach konať. Napriek tomu svojim dlhodobým konaním pre získanie majetkového prospechu chcel zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom alebo vedel, že svojim konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozmeneý. Žalovaný ako aj zastúpený splnomocnenec advokát .JUDr. Andrea Cviková je súčasťou viacerých súdnych sporov, ktoré prehral so spotrebiteľom z dôvodu, že jeho zmluvy sú vadné - v rozpore s Občianskym zákonníkom alebo Zákonom o spotrebiteľských úveroch, a preto je nepochybné, že má vedomosť o tom, že vady zmluvy majú za následok jej neplatnosť a práve neplatnosť právneho úkonu je jedna z foriem, akou môže prísť k bezdôvodnému obohateniu. Minimálne bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytovaných úverov žalovaným a finančné prostriedky vyplatené nad istinu tvorí bezdôvodné obohatenie. V zásade platí nevyvrátiiteľná právna domnienka, že publikáciou právneho predpisu v zbierke zákonov, ktoré žalovaný podnikajúci v oblasti poskytovania pôžičiek, mal povinnosť vedieť a riadiť sa nimi. Žalovaný vie, čo musí zmluva obsahovať a aké sú následky, ak to neobsahuje. Žiadna ďalšia argumentácia nie je podstatná. Žalovaný musí vedieť, že sa môže na úkor dlžníka bezdôvodne obohatiť a že sa obohacuje. Veriteľ musel vedieť, že na úroky a poplatky nemá nárok a keďže vedel, že sa bezdôvodne obohatí, neobstojí jeho argumentácia, že chcel získať úroky a poplatky, na ktoré mal nárok. Vedel totiž, že na ne nárok nemá. Žalovaný, ktorý vedel, že nemá nárok na zaplatenie inej sumy ako je suma istiny, plnenie nad jej rámec prijal a toto dobrovoľne. iniciatívne nevydal. Na úkor toho sa obohatil. Tým, že si tieto finančné prostriedky ponechal, prejavil vôľu tieto si nechať a keďže tieto predstavujú bezdôvodné obohatenie, prejavil tým vôľu úmyselne sa bezdôvodne obohatiť. Žalovaný v priebehu splácania aktívne pristupoval k inkasu splátok - aj nad istinu, a to prostredníctvom vykonávaných zrážok zo mzdy/ preukázané v iných konaniach/. Keďže vykonával tieto úkony aj po zaplatení istiny a pritom vedel (resp. musel vedieť), že na peniaze nad istinu nemá nárok, potom sa úmyselne snažil získať bezdôvodné obohatenie, teda ak aj priamo nechcel, minimálne musel byť uzrozmeneý s tým, že sa bezdôvodne obohatí. Toto konanie žalovaného ako aj fakt, že nevrátil finančné prostriedky zaplatené nad rámec poskytnutej istiny, preukazuje, že žalovaný mal dostatok vôle na získanie bezdôvodného obohatenia. Žalovaný, ktorý prijímal plnenie nad istinu. napriek tomu, že jeho zmluvy sú vadné, konal úmyselne, a teda je na mieste aplikovať na právo na vydanie bezdôvodného obohatenia dlhšiu 10 ročnú objektívnu premlčaciu dobu. Na základe uvedeného žalobca uviedol, že aj naďalej má za to, že jeho nárok je oprávnený.

17 K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Vo vyjadrení uviedol, že pokiaľ by mala byť v posudzovanom prípade aplikovaná desaťročná premlčacia doba, ako tvrdí žalobca, bolo by preto nutné preukázať existenciu vedomosti žalovaného o tom, že existuje skutočnosť, od ktorej odvodzuje vznik a existenciu bezdôvodného obohatenia. Existencia úmyslu získať bezdôvodné obohatenie nie je dané s eventualitou, že by bezdôvodné obohatenie mohlo vzniknúť. Žalobca v podanom odvolaní neuviedol a ani nepreukázal jedinú skutočnosť o vedomosti žalovaného o tom, že by mal získavať úmyselne bezdôvodné obohatenie. Prieči sa akejkoľvek dokázanej skutočnosti či všeobecnému chápaniu, aby žalovaný mal konať s úmyslom porušiť právne predpisy, a týmto porušením získať bezdôvodné obohatenie. Je nereálne tvrdenie žalobcu, že žalovaný ak chcel dosiahnuť najvyšší zisk, tak musel vedieť, že musí porušiť právne predpisy. Ide skôr o umelo konštruované tvrdenie, nemajúce oporu v nejakej dokázanej skutočnosti a zameranú na to „zhojenie“ zmeškanej lehoty pre podanie žaloby. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam trval žalovaný na tom, aby odvolací súd žalobu v celom rozsahu

ako nedôvodnú zamietol a žalobcu zaviazal k povinnosti úhrady trov právneho zastúpenia žalovaného v celom rozsahu.

18 K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Vo vyjadrení uviedol, že počas konania, ale aj v konaniach prebiehajúcich na súdoch SR s žalovaným min. od roku 2008 je dostatočne preukázané, že tento konal a koná s jediným úmyslom a to získať čo najväčší zisk. V čase uzatvorenia zmlúv sa mal žalovaný riadiť Smernicou rady 93/13/EHS, Občianskym zákonníkom, zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. 7 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a Nariadením vlády SR č. 238/2008 Z.z. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. zastupuje žalovaného už minimálne od roku 2008 a riešila vzniknuté spory cestou rozhodcovských súdov a exekúcií. Tieto následne boli rušené a exekúcie zastavené. Tvrdenie žalovaného a jeho právneho zástupcu, že nevedel o úmyselnom obohatení neobstojí, a to už len z tohto dôvodu, že na základe týchto rozhodnutí bol o vadnosti úverových zmlúv upovedomený. Žalovaný sa domáhal svojich práv aj na Ústavnom súde SR, kde neuspel. Občiansky zákonník účinný do 31.12.2007 len demonštratívne menoval niektoré neprijateľné podmienky, a teda charakter neprijateľných podmienok mohli mať aj iné podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Občiansky zákonník s takýmito neprijateľnými podmienkami spôsobujúcimi značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v ustanovení § 53 vždy spájal sankciu neplatnosti. Keďže ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka nikdy nebolo zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (§ 408 Občianskeho zákonníka), išlo o neplatnosť absolútnu, pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti. Na základe rozhodnutí súdov, na rôznych úrovniach je rozhodnuté v neprospech žalovaného, to znamená, že vedel o tom že jeho úverové zmluvy sú vadné v neprospech spotrebiteľa a aj tak naďalej konal s úmyslom získať pre seba čo najväčší prospech - zisk. Vyššie uvedené argumenty v otázke vedomia a vôle žalovaného - veriteľa tak potvrdzujú, že žalovaný, ktorý prijímal plnenie nad istinu, napriek tomu, že jeho zmluvy sú vadné, konal úmyselne a teda je na mieste aplikovať na právo na vydanie bezdôvodného obohatenia dlhšiu - 10 ročnú objektívnu premiäčiacu lehotu. Nárok žalobcu je oprávnený.

19 Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby odvolací súd rozhodol že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1 380,56 Eur spolu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

20 K vyjadreniu žalobcu sa znova vyjadril žalovaný. Vo vyjadrení uviedol, že podanie žalobcu nespochybňuje žiadnu z námietok a odvolacích dôvodov, ktoré žalovaný uviedol v odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 16Csp/73/2017 - 113. Žalovaný preto osobitne uvádza, že trvá na odvolacej námietke v znení:

Súd v rozsudku uvádza, že „minimálne teda na jeho strane išlo o nepriamy úmysel získať majetkový prospech. Keďže posledné úhrady boli vykonané v roku 2010, desaťročná premiäčacia lehota uplynie v r. 2020. Právny názor o desaťročnej premiäčacej lehote bol vyslovený už vo viacerých súdnych rozhodnutiach v typovo obdobných sporoch napr. rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co 84/2011 zo dňa 12.12. 2011, sp.zn. 3Co 41/2012 zo dňa 06.03. 2013,“ Z uvedenej citácie odôvodnenia je zrejmé, že v čase získania údajného obohatenia ani konajúci súd neidentifikoval rozhodnutie o úmysle získať bezdôvodné obohatenie. Dôvody takéhoto retroaktívneho použitia s vecou nesúvisiacich rozhodnutí súd v odôvodnení rozhodnutia nezdôvodnil, čo okrem nesprávnosti jeho záverov zakladá aj ich nepreskúmateľnosť. Zvyšný obsah odvolania žalobca nespochybnil. Žalovaný má za to, že tieto odvolacie tvrdenia žalovaného nepovažuje za sporné a nenamieta ich. Na základe uvedeného žalovaný uviedol, že trvá na odvolaní a navrhuje, aby odvolací súd zmenil napádaný rozsudok v celom rozsahu a žalobu zamietol, eventuálne vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie. Žalovaný si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní v celom rozsahu.

21 Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 07.05.2020 a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je nedôvodné.

22 Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II. ÚS 78/05).

23 Žalovaný tvrdí, že rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

24 Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanej spore správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správny skutkovým zisteniam a prejednaný spor aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia tu napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Naproti tomu v priebehu odvolacieho konania žalovaný nepredstrel relevantný argument majúci súvis s prejednanou vecou, ktorý by bol takej povahy, že by mohol priniesť pre neho priaznivejšie rozhodnutie.

25 Podľa právneho názoru odvolacieho súdu dal súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí zrozumiteľnú a presvedčivú odpoveď na podstatné argumenty strán sporu (hlavne tých, ktoré sú zhrnuté v odvolaní), pričom tak učinil v snahe garantovať stranám sporu ich právo na spravodlivé súdne konanie. Skutočnosť, že v tomto rozhodnutí neboli naplnené očakávania žalovaného, teda súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s jeho právnym názorom ešte, neznamená, že došlo k porušeniu jeho základného práva na spravodlivé súdne konanie. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu totiž postupoval v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a majúci na pamäti základné právo strán sporu na súdnu ochranu, túto stranám sporu poskytol v požadovanej kvalite.

26 Odvolací súd osvojujúci si závery súdu prvej inštancie na zdôraznenie vecnej správnosti a v súvislosti s odvolacími námietkami žalovaného doplnia nasledovne:

27 Súd prvej inštancie už raz rozhodol vo veci rozsudkom č. k. 16Csp/73/2017-65 zo dňa 30.01.2018. Na základe odvolania podaného žalovaným odvolací súd napadnutý rozsudok uznesením č. k. 5Co/54/2018-94 zo dňa 18.12.2018 zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súdu prvej inštancie uložil zaoberať sa vnesenou námietkou premlčania vo vzťahu k naplneniu subjektívnej lehoty na podanie žaloby v predmetnej veci, lebo otázka zachovania subjektívnej lehoty na podanie žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia ostala nezodpovedaná.

28 Odvolací súd zároveň v predmetnom zrušujúcom uznesení odkázal na svoju rozhodovaciu prax, pokiaľ ide o otázku 10-ročnej premlčacej lehoty a tiež konštatoval, že záver súdu prvej inštancie vo vzťahu k podstatným náležitostiam zmluvy (RPMN) je správny, a to vzhľadom na absenciu povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

29 Vo vzťahu k napadnutému rozsudku, ktorý je predmetom tohto odvolacieho konania odvolací súd konštatuje:

30 Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

31 Podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

32 Podľa ustanovenia § 40 ods. 1 OZ ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

33 Podľa ustanovenia § 44 ods. 1 OZ zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu.

34 Podľa ustanovenia § 44 ods. 2 OZ prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh.

35 Podľa ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

36 Podľa ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

37 Podľa ustanovenia § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

38 Podľa ustanovenia § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

39 Podľa ustanovenia § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

40 Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

41 Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

42 Podľa ustanovenia § 54 ods. 2 OZ, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

43 Podľa ustanovenia § 451 ods. 1 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

44 Podľa ustanovenia § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

45 Podľa ustanovenia § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

46 Podľa ustanovenia § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

47 Podľa ustanovenia § 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z. z. na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

48 Podľa ustanovenia § 4 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať: podľa písm. e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, písm. g) ročnú percentuálnu mieru nákladov, ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

49 Odvolací súd zhodne s názorom súdu 1.inštancie dospel k záveru, že žalovaný nepreukázal platné uzavretie zmluvy o úvere. Z predloženej zmluvy vyplýva tento postup uzavretia zmluvy: Žalobca dňa 01.08.2007 podpísal tlačivo s návrhom požadovaného úveru, v ktorom vymedzil žiadanú výšku úveru 830,- Eur (25.000,- Sk), pri počte splátok 12, výške splátky 98,82 Eur (2.977,- Sk), celkovej čiastke, ktorú musí žalobca zaplatiť 1.185,82 Eur (35.724 Sk), ročnou úrokovou sadzbou 100,53 %, predpokladanou RPMN 65,05 %. Žalovaný mal tento návrh akceptovať 13.08.2007, pričom do formuláru zmluvy v časti údaje o schválenom revolvingovom úvere uviedol nižšiu RPMN - 88,40 %, teda podstatnú náležitosť uzatvárajúcej zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.. Prijatie návrhu žalovaným zo dňa 13.08.2007, pri ktorom zmenil výšku RPMN, bez preukázania, že táto bola vopred dojednaná so žalobcom ako spotrebiteľom, je podľa názoru odvolacieho súdu nutné považovať za nový návrh v zmysle § 44 ods. 2 OZ. Jeho následné prijatie žalobcom, a tým platné uzavretie zmluvy však žalovaný nepreukázal. Oznamenie veriteľa (žalovaného) o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 13.08.2007 nemožno považovať za zmluvu o úvere, keďže nebolo žalovaným podpísané. Preto súd prvej inštancie správne konštatoval, že neplané dojednanie RPMN spôsobuje absenciu tejto povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čo má v zmysle citovaného ustanovenia § 4 ods. 2 zák. č.258/2001 Z. z. za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

50 Vo vzťahu k otázke premlčania, odvolací súd konštatuje: Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť oprávneného (porovn. rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 Cdo 145/2004, sp. zn. 1 Cdo 67/2011, R 25/1986).

51 Na žalobcovi v predmetnej veci spočívalo bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu skutočnosti, že žaloba bola podaná pred uplynutím dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. K tomuto odvolací súd uvádza, že žalobca v žalobe uviedol a k žalobe aj pripojil dôkazy, z ktorých uvedená skutočnosť vyplývala. O skutočnosti, že sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil, sa žalobca dozvedel od JUDr. L. U., štatutára OZ Právna pomoc poškodeným v polovici januára 2017. Uvedenú skutočnosť deklarovalo predmetné združenie v podaní zo dňa 19.02.2019 (nachádzajúce sa na č. l. 104 spisu). Žalobca podal žalobu na súd dňa 10.03.2017, a tak preukázal, že o vzniku bezdôvodného obohatenia sa dozvedel v rámci doby dvoch rokov pred podaním žaloby. V kontexte uvedeného odvolací súd uzatvára, že žaloba bola podaná súčasne v rámci objektívnej ako aj subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia.

52 Čo sa týka vznesenej námietky premlčania odvolací súd ďalej poznamenáva, že žalovaný ako osoba podnikajúca na finančnom trhu (deň zápisu 24.07.2000) má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. V predmete činnosti má okrem iného i poskytovanie úverov, správu pohľadávok klienta na jeho účet vrátane súvisiaceho poradenstva, finančný lízing, a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov.

53 Odvolací súd o včasnosti podania žaloby poukazuje aj na formu zavinenia vzniku bezdôvodného obohatenia, ktorá priamo súvisí s otázkou premlčania. V tejto súvislosti je právne významné to, že rešpektovanie princípu „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 16. januára 2013, sp. zn. 6 M Cdo 9/2012).

54 Odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie správne vychádzal z 10-ročnej premlčacej doby na uplatnenie práva pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení. Žalovaná obchodná spoločnosť je poskytovateľom úverov na profesionálnej báze, je podnikateľom, preto sa predpokladá u takýchto spoločností vyššia odborná úroveň a aj zodpovednosť za porušenie zmluvných povinností. Zmluvné podmienky sú tvorené poskytovateľom úveru aj s dôsledkami pre navrhovateľa zmluvných podmienok. Žalovaná ako odborná organizácia a banka, pri uzatváraní zmlúv koná evidentne úmyselne so snahou dosiahnutia zisku, preto takýto subjekt nesie aj väčšiu zodpovednosť za férové pravidlá pri poskytovaní úveru a dôsledky z porušenia zákonných povinností. Od OZ Právna pomoc poškodeným, G. žalobca zistil, že plnenie voči žalovanému nebolo v celom rozsahu dôvodné a následne podal žalobu na súd. Preto sa odvolací súd plne stotožnil s argumentáciami žalobcu v tom, že žalovaný ako subjekt pôsobiaci dlhoročne na finančnom trhu mala vedomosť o nárokoch, ktoré uplatňoval v rozpore so zákonom, napriek tomu tak postupoval v množstvách ďalších zmlúv a jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Zákonodarcu pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení počíta s desaťročnou objektívnou premlčacou dobou, ktorá sa počíta odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 OZ).

55 Zároveň tak, ako konštatoval súd prvej inštancie vo vzťahu k subjektívnej premlčacej doby, žalobca sa o bezdôvodnom obohatení dozvedel v mesiaci január 2017 a už v mesiaci marci 2017 podal na súd žalobu. Teda aj v zmysle ustanovenia §107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, žalobca podal na súd žalobu v rámci plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej doby.

56 Správnemu rozhodnutiu vo veci samej zodpovedá aj správne rozhodnutie o náhrade trov prvoinštančného konania, v ktorom bol žalobca v celom rozsahu úspešný. Preto odvolací súd rozsudok podľa ust. §387 ods.1,2 CSP ako vecne správny potvrdil.

57 O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že stranám sporu nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, ktorému však zo spisu žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevyplyvajú. V odvolacom konaní neúspešnému žalovanému nemohla byť priznaná náhrada trov odvolacieho konania. Súd preto vyslovil, že stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Správnosť takého rozhodnutia vyplýva aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo/544/2015.

58 Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.